

Čistá a hrubá neúspěšnost žáků při maturitní zkoušce – jarní zkušební období 2018 – podíl žáků (v %)

	Čistá neúspěšnost	Hrubá neúspěšnost
Gymnázium	7,4	10,2
Odborné obory vzdělání	31,5	40,4
Nástavbové obory	56,8	67,2
Celkem	25,3	33,4

ČŠI se stejně jako ve školním roce 2016/2017 zaměřila na střední školy, které v některém z vyučovaných oborů dlouhodobě vykazovaly vysokou míru neúspěšnosti žáků ve společné části maturitní zkoušky. Ve vybraných školách proběhla inspekční činnost zaměřená na posouzení odstranění nedostatků zjištěných při předchozí inspekční činnosti a na účinnost preventivních opatření zamezujících jejich opakování. Zjištění ČŠI ve školním roce 2017/2018 plně korespondují se zjištěními ze školního roku 2016/2017. Školy většinou přijímají všechny uchazeče bez ohledu na jejich předchozí studijní výsledky a výsledky přijímacích zkoušek, v rámci přijímacího řízení v kritériích pro přijetí nemají stanovenou hranici úspěšnosti jako nezbytnou podmínku pro přijetí ke vzdělávání. Školám chybí strategie řešení vysoké míry absence jako rizikového faktoru úspěšnosti ve vzdělávání i jeho ukončování. Neúčinný systém vlastního hodnocení neumožňuje školám identifikovat všechny příčiny neuspokojivých výsledků při ukončování vzdělávání. Přijímaná opatření pro zlepšení nejsou důsledně kontrolována, často chybí vyhodnocení jejich účinnosti a následné stanovení nových cílů a úkolů. Učitelé ve výuce málo diferencují podle individuálních potřeb jednotlivých žáků, používané metody a formy jsou jednotvárné, málo podporují iniciativu žáků, kteří jsou pasivní, o výuku neprojevují zájem. Pedagogům chybí účinné metodické vedení ze strany vedoucích pracovníků, málo se vzdělávají v oblasti efektivních forem a metod práce. ČŠI ve školách doporučila výmaz oborů vzdělání s nejhorsími dosahovanými výsledky při maturitní zkoušce.

Závěrečné zkoušky v nematuritních oborech vzdělání opět proběhly bez vážnějších problémů podle jednotného zadání. ČŠI v květnu a červnu provedla kontrolu organizace a průběhu závěrečných zkoušek v 52 středních školách a v 96 oborech vzdělání, z toho v 77 oborech kategorie H a 19 oborech kategorie E. ČŠI se účastnila písemných, praktických i ústních zkoušek. Ve všech kontrolovaných oborech vzdělání probíhaly všechny části zkoušky v souladu s organizačními pokyny uvedenými v jednotném zadání. Porušení právních předpisů bylo zjištěno pouze při praktické zkoušce v jednom oboru vzdělání. Žáci nebyli s hodnocením praktické zkoušky z odborného výcviku seznámeni v zákonném termínu. V 4,5 % oborů se uskutečnila písemná zkouška na počítačích, v jejím průběhu nebyly zjištěny žádné problémy. Učitelé oceňovali rychlost a přehlednost systému, čitelnost záznamů, objektivizaci a usnadnění hodnocení. V pětině kontrolovaných oborů byla součástí praktické zkoušky samostatná odborná práce. Praktická zkouška proběhla ve 21 oborech vzdělání ve firmě. V 60 oborech vzdělání (89,6 %) měli žáci u ústní zkoušky k dispozici doplňující podklady (ukázky materiálů a výrobků, obrázky, schémata apod.) Aktualizované otázky z oblasti světa práce hodnotili učitelé nejčastěji jako spíše lepší (42,6 %) nebo srovnatelné (44,1 %) s předchozími. Téměř všichni ředitelé oceňovali pomoc metodických materiálů vydávaných Národním ústavem pro vzdělávání při přípravě a realizaci závěrečné zkoušky podle jednotného zadání. Realizace praktické závěrečné zkoušky podle jednotného zadání přinesla opět u některých oborů vzdělání zvýšené náklady na straně školy i žáků.